

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری

«اداره مطالعات و مقررات بانکی»

اصول مربوط به شیوه نظارت بر

عملیات مالی شرکت بزرگ مالی

متشکل از مجموعه‌ای از شرکت‌های فعال در
بخش‌های بانکداری، بیمه و بازار سرمایه

و منابع در معرض خطر

بیانیه مجمع مشترک

کمیته نظارت بر بانکداری بال، سازمان بین‌المللی

کمیسیون‌های اوراق بهادار و اتحادیه بین‌المللی ناظرین بیمه

(دسامبر ۱۹۹۹)

مترجم: میترا محمدعلیزاده

گروه مطالعاتی: بانکی و اعتباری

شهریور ماه ۱۳۸۴

فهرست مطالب

صفحه

	- پیشگفتار (مترجم)
۱	- تعاریف (مترجم)
۲	- اصول عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر
۲	- هدف
۳	- مفهوم عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر
۴	- اصول
۴	- کار گروه مطالعاتی
۵	- بررسی رویه‌های نظارتی
۷	- رویه‌های شرکت‌های بزرگ مالی
۸	- تجزیه و تحلیل موضوعات مربوط به نظارت شرکت‌های بزرگ مالی
۱۵	- اصول راهنما
۲۲	- ماخذ

پیشگفتار (مترجم)

در دهه‌های اخیر موسسات مالی، با گسترش حوزه‌های فعالیت خود، به سایر عرصه‌های رقابت مانند بازار سرمایه و بیمه وارد گردیدند. این موضوع سبب شده که از نظر سازمانی موسسات مالی به مراتب پیچیده‌تر شوند.

بنابراین، صنعت بانکداری در حال حاضر شاهد رشد کمی قابل توجه موسسات مالی است که در پی بهره‌جویی از درآمد سایر بخش‌ها به تاسیس شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بیمه مبادرت نموده‌اند. آنچه در این رابطه حایز اهمیت است این‌که، شرکت‌های زیرمجموعه شرکت مادر (که خود می‌تواند یک بانک یا شرکت مالی پیچیده‌تر باشد) با ورود به بازار و عرصه‌های دیگر، ریسک خود را افزایش داده و مقوله نظارت را نیز با پیچیدگی بیشتری مواجه می‌سازند، زیرا ناظرین بانکی در رویارویی با چنین موسسات مالی، با مسایل جدیدی مواجه می‌شوند، بدین ترتیب که ساختار سازمانی شرکت‌های مالی مورد بحث، زیرمجموعه‌هایی را در بر گرفته که در بخش‌های بیمه و بازار سرمایه فعالیت دارند. طبیعی است که هر یک از این شرکت‌ها تابع مقررات خاص خود بوده و تحت نظارت مراجع متفاوت نظارتی نیز قرار دارند. این موضوع که چگونه مقررات نظارتی و مراجع نظارتی مختلف با یکدیگر تعامل داشته باشند که در مجموع ریسک کلی شرکت بزرگ مالی و نیز شرکت‌های زیر مجموعه کنترل شود، موضوع بیانیه‌ی مشترکی است که با همکاری کمیته نظارت بر بانکداری بال، سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار و اتحادیه بین‌المللی ناظرین بیمه انتشار یافته است.

تعاریف:

شرکت بزرگ*: در این نوشتار به مفهوم شرکتی است که از به هم پیوستن مجموعه‌ای از شرکت‌ها ایجاد گردیده است.

منابع در معرض خطر**: اکسپوژر

عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر***: داد و ستدهای متقابل شرکت مادر با هریک از شرکت‌های زیرمجموعه و نیز شرکت‌های زیرمجموعه با یکدیگر است. البته در قانون تجارت ایران و از منظر حساب‌برسان تعریف دیگری در این رابطه قابل طرح است و آن، "معاملات با اشخاص وابسته" می‌باشد.

---

* - Conglomerate.

** - Exposures.

*** - Intra – Group Transactions and Exposures.

«بسمه تعالی»

اصول عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر

هدف

۲- هدف از این نوشتار ارائه اصولی برای ناظرین بانکی و ناظرین شرکت‌های فعال در زمینه اوراق بهادار و بیمه است تا از طریق فرآیندهای نظارتی و مقرراتی اطمینان حاصل کنند که منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های زیر مجموعه شرکت‌های بزرگ مالی کنترل می‌گردد.

۳- منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های گروه، تاثیرات ترکیبی فعالیت‌ها را در بخش‌های مختلف شرکت بزرگ آسان‌تر نموده، در نتیجه می‌تواند به کارآمدی هزینه‌ها، به حداکثر رسانی سود، بهبود مدیریت ریسک، و اعمال کنترل موثرتر بر سرمایه و نحوه تامین مالی منجر شود. دستیابی به این منافع، برای ساختارهای سازمانی که زمینه انجام این عملیات مالی و ایجاد اکسپوزرها را فراهم می‌کنند اغلب، هدفی عمده محسوب می‌گردد. در عین حال، عملیات مالی مهم و اکسپوزرهای حایز اهمیت بیانگر راه‌های انتشار (مشکلات) در کل گروه است و به طور بالقوه باعث پیچیدگی روشهای تصفیه ورشکستگی‌ها می‌شود. دستیابی به توازن مناسب میان مزایا و ریسک‌های منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه هدف مهمی برای شرکت‌های بزرگ و نیز ناظرین است. البته توازن مطلوب، بسته به فعالیت‌ها و انواع عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه و اکسپوزرها، در شرکت‌های مورد بحث می‌تواند متفاوت باشد.

مفهوم عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر

۴- در گزارش حاضر، شرکت بزرگ مالی به عنوان شرکتی تعریف شده که فعالیت اصلی آن در زمینه مالی است و موسسات تحت پوشش آن، تا حد زیادی، حداقل در دو بخش از بخشهای بانکی، اوراق بهادار و بیمه دارای تعهداتی هستند. هر نوع انضباط نظارتی، چشم‌اندازی را برای منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های گروه صنعت مربوطه آن متصور می‌شود. این مقاله، آن چشم‌اندازها را با منظور نمودن کنترل نظارتی عملیات مالی بین شرکت‌های زیرمجموعه و اکسپوژنهای مالی یک شرکت بزرگ مالی مدنظر قرار می‌دهد.

۵- منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های گروه، هر دو شکل مستقیم و غیرمستقیم مطالبات میان موسسات را در یک شرکت بزرگ مالی در بر می‌گیرد، آن‌ها می‌توانند از موارد متفاوتی نشأت گیرند، به عنوان مثال از:

- ۱) سهام‌داری متقابل؛
- ۲) عملیات تجاری که به موجب آن‌ها یک گروه شرکتی با گروه شرکتی دیگر معاملاتی را انجام می‌دهد یا این کار را از طرف یک گروه شرکتی انجام می‌دهد؛
- ۳) مدیریت اصلی (مرکزی) نقدینگی کوتاه‌مدت در شرکت بزرگ؛
- ۴) تضمین‌ها، وام‌ها و تعهدات ارائه شده به، یا دریافت شده از سایر شرکت‌های گروه؛
- ۵) شرط مدیریت و سایر ترفیبات خدماتی، مثل ترفیبات بازنشستگی یا خدمات اداره پشتیبانی؛
- ۶) اکسپوژن نسبت به سهامداران عمده (شامل وام‌ها و منابع در معرض خطر زیر خط ترازنامه مانند تعهدات و تضمین‌ها)؛
- ۷) اکسپوژن ناشی از روند جایگزینی داراییهای مشتری با سایر شرکت‌های گروه؛
- ۸) خرید یا فروش داراییها با سایر شرکت‌های گروه؛
- ۹) انتقال ریسک از طریق بیمه مجدد؛

۱۰) انجام معاملات بین موسسات زیرمجموعه شرکت بزرگ به منظور انتقال ریسک اکسپوژر مربوطه به اشخاص ثالث؛

اصول

I- ناظرین باید به طور مستقیم یا از طریق موسسات تحت پوشش، اقداماتی را انجام دهند تا اطمینان یابند که شرکت‌های بزرگ فرآیندهای کافی مدیریت ریسک، شامل فرآیندهایی برای شرکت بزرگ به عنوان یک کل و فرآیندهایی برای شرکت‌های وابسته به آن، که نسبت به آنها منابع در معرض خطر وجود دارد یا با آنها در داخل گروه داد و ستد مالی انجام می‌شود، ایجاد نموده‌اند. در صورت لزوم ناظرین باید معیارهای مناسبی - مانند تقویت این فرآیند با کمک محدودیت‌های نظارتی را - منظور کنند.

II- ناظرین باید عملیات مالی مهم و اکسپوژرهای حایز اهمیت موسسات مالی تحت نظارت را به طور منظم مورد مراقبت قرار دهند، این کار در صورت لزوم از طریق گزارش‌دهی ادواری یا ابزارهایی انجام می‌شود و کمک می‌کند درک روشنی نسبت به منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه شرکت‌های بزرگ مالی بوجود آید.

III- ناظرین باید افشای عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر به همگان را تشویق نمایند.

IV- ناظرین باید به طور تنگاتنگ با یکدیگر در ارتباط باشند تا به دغدغه‌های یکدیگر پی‌برند و در صورتی که مناسب تشخیص دهند، نسبت به انجام هرگونه اقدام نظارتی در مورد عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها هماهنگی نمایند.

V- ناظرین باید به نحو موثر و مناسبی با آن بخش از عملیات مالی و اکسپوژرهای حایز اهمیت شرکت‌های گروه، که به نظر می‌رسد به طور مستقیم و یا از طریق یک اثرگذاری کلی و سرنوشت‌ساز، تاثیر تعیین‌کننده‌ای بر موسسات تحت پوشش دارد، برخورد نمایند.

کار گروه مطالعاتی:

۶- گروه مطالعاتی عملیات مالی شرکت‌های گروه، اکسپوژرها و تمرکز ریسک، حقیقت‌یابی در زمینه مدیریت ریسک عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها را از طریق دو پرسشنامه انجام داد: یک پرسشنامه در رابطه با رویه‌های نظارتی و دیگری درباره رویه‌های شرکت‌های بزرگ. نتایج این دو پرسش‌نامه به شرح زیر خلاصه می‌شوند:

گروه مطالعاتی در گزارش خود ده شرکت بزرگ مالی را در زمینه مسائل مدیریتی‌شان در رابطه با عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه و اکسپوژرها تحت بررسی قرار داد. این شرکت‌ها شامل شش شرکت بزرگ بانکی با فعالیت در زمینه اوراق بهادار و یا امور بیمه، دو شرکت بزرگ بیمه با فعالیت‌های بانکی یا اوراق بهادار، یک شرکت بزرگ اوراق بهادار با فعالیت‌های بانکی و یک شرکت بزرگ مختلط فعال در زمینه امور بانکی و بیمه بود.

بررسی رویه‌های نظارتی:

۷- مقررات ناظر بر عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها از چارچوب‌های نظارتی یک حوزه قضایی* تاثیر می‌پذیرند. برخی نظام‌های نظارتی عملیات مالی میان شرکت‌های تابعه و شرکت مادر تحت پوشش، میان شرکت‌های تابعه با یک شرکت مادر مشترک تحت پوشش، بین موسسات هم‌تراز** تابع همان مقررات یا مقررات مشابه در یک کشور واحد را از مقررات ناظر بر عملیات مالی

---

* - Jurisdiction.

** - Sister Institutions.

شرکت‌های گروه و اکسپوژرها مستثنی می‌کنند. به طور کلی، مقررات ناظر بر عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها، متوجه معاملات میان موسسات تحت پوشش (تحت نظارت)* و موسسات خارج از حوزه مقرراتی می‌گردد. در نتیجه، عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها نسبت به یک موسسه تحت پوشش در یک بخش و موسسه تحت پوششی در بخش دیگر، به طور کلی در معرض اعمال محدودیت‌هایی قرار می‌گیرند که از جانب مقررات ناظر بر ITEs**، احتمالاً در مورد هر دو بخش اعمال می‌شود. در واقع مقررات ناظر بر ITE همواره در مورد معاملات بین موسسه تحت پوشش و شرکت‌های وابسته خارج از حوزه‌ی نظارت و شرکت‌های هولدینگ اعمال می‌شود.

۸- اکثر نظام‌های نظارتی طراحی می‌شوند تا از عملیات مالی حایز اهمیت گروه و

اکسپوژهای تاثیرگذار پیش از تحقق آنها جلوگیری کنند. تلاش‌های نظارتی برای آن گروه از عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها انجام می‌شود که می‌توانند به عنوان راه‌هایی برای تضعیف شرایط مالی موسسه مالی تحت پوشش محسوب شوند. ابزارهای نظارتی شامل ممنوعیت نوسانات سرمایه‌ای یا درآمدی، درخواست وثیقه، محدود کردن نقل و انتقالات، الزامی کردن تایید اولیه ناظرین، و اعمال محدودیت برای انواع خاصی از انتقالات است. علاوه بر این، اکثر نظام‌های نظارتی برای عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها این الزام را ایجاد می‌کنند که در زمان وقوع، تحت شرایط متعارف و یکسانی*** قرارداد داشته باشند یا حداقل وجود آنها برای موسسه تحت نظارت زیان آور نباشد. ناظرین اصلی، گزارش‌دهی قانونی داد و ستد مالی در داخل گروه و اکسپوژرها یا افشای عمومی آنها را در بخش

---

* - Regulated Entity.

** - Exposures.

*** - At Arm's Length Terms.

توضیحات صورت‌های مالی الزامی می‌نمایند. سایر ناظرین موسسات را ملزم می‌کنند تا به منظور امکان تجزیه و تحلیل عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها اطلاعات تلفیقی ترازنامه و درآمد را در اختیار آنها قرار دهند.

رویه‌های شرکت‌های بزرگ مالی:

۹- در ده گروه شرکت‌های بزرگ تحت بررسی، بعضی از شرکت‌ها فقط انطباق با الزامات قانونی را تحت مراقبت قرار می‌دادند و در موارد دیگر نیز توجه اندکی به عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها نشان داده می‌شد. با این وجود، مدیریت این شرکت‌های بزرگ اغلب به دلیل سطح آگاهی و کنترل یکسان دو طرف معامله، امر نظارت را غیر ضروری می‌دانستند. بعضی از شرکت‌های بزرگ نیز عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها را، به این دلیل که به جای اداره شرکت از طریق اشخاص حقوقی، به اداره آن از طریق خطوط تجاری توجه دارد، مغایر با راهکار شرکت تلقی می‌کردند.

۱۰- البته، شرکت‌های بزرگ خاص، عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها را به دقت تحت مراقبت قرار می‌دهند یا شرایطی مثل الزامی بودن دریافت وثیقه برای هر اکسپوژر را در مورد آنها اعمال می‌کنند. گروه مطالعاتی علاقمند بود به دلایل توجه بیشتر شرکت‌های بزرگ به انجام عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها پی‌برد، در بعضی از شرکت‌ها، مدیریت عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها، عاملی مهم برای حاکمیت سهامی و کنترل داخلی به شمار می‌رود. یک شرکت بزرگ مالی و فعال در سطح بین‌المللی با توجه به اندازه، پیچیدگی و تعداد اشخاص حقوقی زیرمجموعه آن، سرمایه، راه‌های تامین مالی و ریسک را کنترل می‌کند و ساز و کارهای انتقال درآمد، ابزاری را برای محدود کردن فعالیت‌های

غیرمعمول یا افراطی اشخاص حقیقی یا حقوقی یا جلب توجه مدیریت ارشد به این موارد ارایه می‌کند. علت دیگر جذابیت انجام این عملیات، اطمینان از حسابداری دقیق هزینه و تخصیص سود و در نتیجه کارایی سیستم نظام‌های انگیزشی مدیریت در این شرکت بزرگ است. با این وجود به نظر می‌رسد، هر دو مورد، مدیریت مناسب عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها و ایجاد سیستم‌های مدیریتی و ساز و کارهای گزارش‌دهی به مدیریت، دلایلی را ارائه می‌کند که به رغم تفاوت قابل ملاحظه با دغدغه‌های ناظرین - که در بخش بعدی توضیح داده می‌شود - به ناظرین این امکان را می‌دهد تا عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها و مدیریت آنها را تحت کنترل و بررسی قرار دهند.

تجزیه و تحلیل موضوعات مربوط به نظارت شرکت‌های بزرگ مالی

۱۱- انجام عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها تنها دغدغه ناظرین نیست. به این عملیات باید به عنوان ابزاری برای رسیدن به هدف نگرینسته شود، که برای موسسات تحت پوشش در یک شرکت بزرگ می‌تواند مفید یا مضر باشد.

۱۲- شرکت‌های بزرگ فعالیت‌های اصلی را تمرکز بخشیده و به منظور تسهیل مدیریت ریسک و نیل به کارآیی و مدیریت سرمایه و تامین وجوه، به عملیات مالی در بین شرکت‌های زیر مجموعه و ایجاد اکسپوژر مبادرت می‌کنند. ظهور شرکت‌های بزرگ مالی و پیچیدگی عملیات آنها به ایجاد گستره وسیعی از مبادلات و اکسپوژرهای مذکور منجر گردیده است. انواع جدید و مهم عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها شامل ابزارهای مشتقه و ترتیبات ارائه خدمات و کارمزد خدمات، نشان‌دهنده ساختارهای سازمانی در حال تغییر و تکامل مدیریت و کنترل از طریق خطوط کاری است که مستندات آن در بیانیه مشترکی تحت عنوان "چارچوبی برای اشتراک اطلاعات نظارتی" منعکس گردیده است.

۱۳- اهمیت و ساختار متغیر عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها در شرکت‌های بزرگ مالی،
چالش‌های نظارتی را برای ارزیابی و کسب اطمینان از این که برای موسسات تحت پوشش یا
مشتریان آن‌ها زیان‌آور نیستند افزایش می‌دهد. به طور کلی دغدغه‌های نظارتی زمانی به
وجود می‌آیند که:

- عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها موجب شوند که سرمایه یا درآمد به طور نامناسبی از موسسه تحت پوشش خارج شود.
- عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها شرایطی را ایجاد کنند یا تحت شرایطی قرار داشته باشند که اشخاص در شرایط متعارف و یکسان (بدون اعمال توصیه) اجازه نیابند با یک موسسه تحت پوشش مبادلاتی داشته باشند.
- عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها اثر نامطلوبی بر توان بازپرداخت بدهی، نقدینگی و سودآوری هریک از موسسات داخل گروه داشته باشد.
- عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها برای بهره‌برداری از اختلاف‌های موجود مقررات نظارتی مورد استفاده قرار گیرند از این رو اجازه ندهند به طور کلی سرمایه یا سایر الزامات مقرراتی به حدود تعیین شده نایل گردند.

۱۴- عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها می‌تواند به شکل ترتیبات خدماتی یا ترتیبات دریافت کارمزد برای ارائه خدمات* باشد و به جای انتقالات در یک مقطع زمانی مشخص، تعهدات مستمری را نشان دهند. لازم است ناظرین و شرکت‌های بزرگ ارزش این معاملات را در نظر گرفته و بررسی کنند که آیا این معاملات به قیمت‌هایی به غیر از قیمت بازار انجام شده یا براساس شرایطی است که می‌تواند برای موسسه تحت پوشش یا مشتریان آن زیان‌آور باشد. در عین حال، عملیات مالی شرکت‌های

---

* - Fee – for – Service.

گروه و اکسپوژرها، به سادگی با اشکال سنتی مقررات تطبیق نمی‌یابند. برای این گونه مبادلات، ناظرین، عموماً موسسه تحت پوشش را مسئول اداره و مراقبت از ارتباطات داخل گروه تلقی می‌کنند.

۱۵- توسعه و گسترش عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها و تغییر در ترکیب آن، راه‌های بیشتری را برای سرایت (مشکلات) به موسسات تحت پوشش شرکت‌های بزرگ، می‌گشاید و می‌تواند به طور بالقوه مراحل تصفیه موسسات تحت پوشش یک شرکت بزرگ دچار مشکل یا ورشکسته را با پیچیدگی مواجه سازد. نگرانی اخیر، به ویژه برای شرکت‌های بزرگ مالی فعال در سطح بین‌المللی که در آنجا ممکن است نظام‌های ورشکستگی در داخل کشور و حوزه مقرراتی تفاوت داشته باشد، بسیار حائز اهمیت است. در این رابطه، عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها ممکن است آن‌قدر بزرگ باشند که به نوعی از تمرکز بخشی یا گروهی بدل شوند به نحوی که بسیاری از شرکت‌های بزرگ یا ناظرین نتوانند آن‌ها را به خوبی تحت مراقبت قرار دهند.

۱۶- جریان منابع از یک موسسه تحت نظارت به موسسه مادری که تحت نظارت قرار ندارد یا به سایر موسسات خارج از حوزه نظارت در داخل گروه، از طریق خرید سهام یا دیگر ابزارهایی که منجر به خروج سرمایه از موسسه تحت پوشش می‌شود، می‌تواند موجب نگرانی ویژه نظارتی باشد، اگرچه تمامی این گونه نقل و انتقالات، نقش سرنوشت‌سازی ندارند. کاهش‌های تدریجی سرمایه و یا وجود بدهی‌های اهرمی قابل توجه - دو یا چند برابر - به ویژه در بیانیه مشترک گزارش "اصول کفایت سرمایه" مورد بحث قرار گرفته است. مخاطرات مربوط به داد و ستدهای مالی داخل گروه و اکسپوژرها در رابطه با موسسات خارج از حوزه نظارت از این موضوع نیز تاثیر می‌پذیرند که آیا این موسسات به تنهایی با شرکت بزرگ یا با طرف‌های خارج از آن معاملاتی را انجام می‌دهند، زیرا شرکت‌های خارج از گروه می‌توانند مخاطرات جدیدی را

برای شرکت بزرگ ایجاد کنند. سطح نگرانی درباره عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها با موسسات خارج از حوزه نظارت، تحت تاثیر کارایی معیارهای قرار دارد که ناظرین برای کسب اطلاعات در مورد موسسات خارج از حوزه نظارت در اختیار دارند یا به طور مستقیم یا غیرمستقیم به نحوه برخورد آن‌ها با موسسات تحت پوشش برمی‌گردد.

۱۷- به منظور گسترش خط مشی‌های نظارتی در جهت عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها، لازم است هریک از ناظرین بین دغدغه‌های نظارتی نسبت به پیشرفت‌های مدیریت ریسک، کنترل موثرتر سرمایه و راه‌های تامین مالی از یک سو و کارایی هزینه‌ها - که از جمله اهداف بسیاری از شرکت‌های بزرگی است که شرکت‌های زیرمجموعه آن‌ها عملیات مالی انجام می‌دهند و اکسپوژرهایی ایجاد می‌کنند - از سوی دیگر توازن برقرار کنند. ضرورت رسیدن به یک نقطه تعادل مناسب، به اهمیت درک ناظرین از نقش عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه و اکسپوژرها در هر شرکت بزرگ و لزوم کنترل‌های نظارتی باز می‌گردد. در عین حال در نظام‌های نظارتی که کنترل‌ها به اشکال گوناگونی از گزارش‌دهی تا بازرسی‌های حضوری در محل انجام می‌شود، مراقبت کارآمد ضروری است.

۱۸- طبیعت دوگانه عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها، مقررات و سایر بازرسی‌های نظارتی در سطح بخشی (در بخش مربوطه شرکت‌های زیرمجموعه) علت اصلی نگرانی‌های ناظرین را در مورد عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها مشخص می‌کند. سطح بازرسی‌های نظارتی در مورد عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه و اکسپوژرها تا حدی به سایر عناصر - از قبیل مقررات سرمایه، بازرسی، گزارش‌دهی‌های مالی و غیره - که در هر نظام نظارتی به آنها اتکا می‌شود، بستگی دارد. از آنجا که این عناصر در هریک از نظام‌ها با دیگری متفاوت است، ناظرین

روش‌های خود را در مورد عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها در سطح بخشی - در هر جا با پیوستاری* از دامنه محدود تا نسبتاً آزاد طراحی می‌کنند ولی در کلیه روش‌ها چند عنصر کنترلی در نظر می‌گیرند. زمانی که نظارت یکپارچه تمامی یا بخش قابل توجهی از یک شرکت بزرگ، را در بر می‌گیرد همان‌طور که در بسیاری از حوزه‌های قانونی معمول است، نتیجه بازرسی ارائه شده به ناظر کل از طریق بررسی صورت‌های مالی تلفیقی یا گزارش‌دهی قانونی عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها ممکن است برای مجاز کردن گردش نسبتاً آزاد عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها کافی باشد. با اتخاذ چنین روشی نباید مقررات وضع شده از سوی ناظرین بخشی نادیده گرفته شود.

۱۹- اگر نظام‌های نظارتی مربوط به عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها به طور قابل توجهی با یکدیگر در تعارض باشند. - این امر به ویژه هنگام حضور موسسات خارج از حیطه نظارت به وقوع می‌پیوندد - کارآمدی نظارت بر شرکت‌های بزرگ ممکن است کاهش یابد - از این رو، یکی از عناصر تشکیل دهنده یک راه‌کار بخشی برای عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها، درک کامل محیط نظارتی دو موسسه درون گروه و مشخصات مقررات عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها و نظارت موشکافانه در حوزه‌های اصلی قانونی است. آیا برای انجام هر یک از معاملات، هر یک از موسسات درون گروه، تابع حد مشخصی از مقررات و نظارت هستند یا این که محدودیت‌های اندکی برای عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها وجود دارد؟ البته ترکیب درجه مقررات در این دو محیط* بر سطح و ماهیت ریسک نظارتی مرتبط با عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها تاثیرگذار خواهد بود.

---

* - Continuum.

* - محیط مقرراتی و نظارتی هر یک از موسسات (مترجم)

۲۰- بنابراین ناظرین تمایل شدیدی به درک تصویر کلی ریسک شرکت‌های بزرگ دارند تا چگونگی

تأثیرگذاری عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها بر موسسه تحت پوشش را تعیین کنند.

همکاری و ارتباط میان ناظرین می‌تواند به آن‌ها برای رسیدن به چنین شناختی کمک کند.

۲۱- طبیعت نگرانی‌های نظارتی این نکته را ضروری می‌سازد که موسسات تحت پوشش در داخل

شرکت‌های بزرگ به عنوان بخشی از سیستم گسترده‌تر مدیریت ریسک، فرآیندی را برای

اندازه‌گیری، بررسی و مدیریت عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها ایجاد کنند.

شرکت‌های بزرگ با مدیریت خوب عمدتاً به دلیل اعمال کنترل‌های داخلی و

حاکمیت سهامی تاکید فراوانی بر مدیریت این گونه عملیات و اکسپوژرها دارند.

حال آن که توجه نظارتی به عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها عموماً از

دغدغه‌های مربوط به سرایت یا تضعیف موسسه تحت پوشش نشات می‌گیرد.

چارچوب‌های کنترل داخلی و حاکمیت سهامی موثر به عنوان ابزار مهم مدیریت عملیات مالی

شرکت‌های زیر مجموعه و نیز اکسپوژرها شناخته شده‌اند. زمانی که شرکت بزرگی

کنترل‌هایی را بر ITES اعمال می‌کند، احتمال دارد سیستم‌های کنترل شرکت

بزرگ در مورد عملیات مالی و اکسپوژرها اطلاعاتی را عرضه کند که ناظر علاقمند

به دریافت آن‌ها باشد.

۲۲- علاوه بر کنترل‌های داخلی از سوی شرکت‌های بزرگ و بازرسی از سوی ناظرین،

افشای اطلاعات برای عموم از طریق تقویت نظم بازار می‌تواند به مدیریت صحیح عملیات

مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها کمک کند. افشای اطلاعات مربوط به این عملیات

مالی و اکسپوژرها برای عموم از سوی شرکت‌های بزرگ می‌تواند دو هدف را

برآورده سازد. نخست، ارتقای نظم بازار از این طریق که سایر دست‌اندرکاران

بازار این امکان را بیابند که میان سازمان‌هایی که عملیات مالی شرکت‌های گروه

و اکسپوژرها، را به نحو موثری شناخته و مدیریت می‌کنند و آنها که به این

ترتیب عمل نمی‌کنند تفکیک قائل شوند. در نتیجه، برای ارایه راه‌های صحیح مدیریت ریسک به ناظرین کمک کنند. از طریق افشای اطلاعات، اعتباردهندگان می‌توانند بهتر متوجه شوند که تحولات سایر اشخاص حقوقی (زیرمجموعه شرکت بزرگ) چگونه بر مطالبات آن‌ها نسبت به هریک از این اشخاص تاثیر می‌گذارد. دوم آن که، افشای اطلاعات می‌تواند برای درک عملیات مهم مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرهای حایز اهمیت در شرکت‌های بزرگ به ناظرین کمک کند. ناظرین، در عین حال اغلب، به این نتیجه می‌رسند که افشای اطلاعات، تنها نقطه شروعی برای طرح پرسش‌ها و مباحثات بیشتر است. چنین افشاهایی می‌تواند هنگام رویارویی با مقامات نظارتی از بار مسئولیت شرکت‌های بزرگ مالی بکاهد.

۲۳- نظم بازار تنها زمانی می‌تواند کارآ باشد که افشای اطلاعات به موقع، قابل اتکا، مرتبط و کافی باشد. بر طبق بررسی انجام شده از صورت‌های مالی منتشره، توسط نمونه‌های کوچکی از شرکت‌های بزرگ مالی، در حال حاضر افشای اطلاعات مربوط به عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها در حداقل خود قرار دارد و می‌تواند به ویژه، در گزارش‌های سالانه به نحو قابل توجهی افزایش یابد. البته، دامنه گسترده عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها در شرکت‌های بزرگ، قابلیت ایجاد حجم مهمی از اطلاعات را دارا می‌باشد. در این رابطه، اطلاعات فوری و حاوی جزئیات - خارج از چرخه مالی عادی - در مورد ارتباطات اصلی میان اشخاص حقوقی زیر مجموعه شرکت بزرگ، مکملی موثر و سازنده برای گزارش‌های سالانه یا دوره‌ای محسوب می‌گردند. علاوه بر این، اطلاعات کیفی درباره مدیریت عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها کماکان برای معنی‌دار ساختن اطلاعات کمی ضروری است.

اصول راهنما

۲۴- راهکار نظارتی نسبت به عملیات مالی شرکت‌های گروه واکسپوژرها در یک شرکت

بزرگ لزوماً توانایی‌های ناظرین را برای وادار کردن موسسات مالی به کنترل این گونه عملیات مالی مساله‌دار یا بیش از حد مقرر و معاملات غیر متعارف (با اعمال توصیه) منعکس می‌کند. در برخی موارد، ناظرین دارای اختیارات وسیعی برای نظارت بر مدیریت ریسک در کلیه قسمت‌های شرکت بزرگ هستند و در بسیاری از موارد، این اختیار را ندارند ولی در تمامی موارد، ناظرین باید از اختیار کافی برای گردآوری و محافظت از اطلاعات برخوردار باشند تا بتوانند عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرهای حایز اهمیت را در تمامی بخشها کنترل نموده و نحوه اداره ریسک‌های مرتبط با این گونه داد و ستدها را بررسی نمایند. ناظرین باید همچنین قدرت رویارویی با عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرهای حساب‌سازی شده و یا ناشی از سوءاستفاده را از طریق مقررات پیشگیرانه، نظیر ایجاد محدودیت یا در صورت لزوم انجام اقدامات اصلاحی داشته باشند. و باید تلاش کنند اختیارات لازم دیگر را نیز کسب کنند.

I- ناظرین باید به طور مستقیم یا از طریق موسسات تحت پوشش، اقداماتی را انجام دهند تا اطمینان یابند که شرکت‌های بزرگ فرآیندهای کافی مدیریت ریسک، شامل فرآیندهایی برای شرکت بزرگ به عنوان یک کل و فرآیندهایی برای شرکت‌های وابسته به آن، که نسبت به آنها منابع در معرض خطر وجود دارد یا با آنها در داخل گروه داد و ستد مالی انجام می‌شود، ایجاد نموده‌اند. در صورت لزوم ناظرین باید معیارهای مناسبی - مانند تقویت این فرآیند با کمک محدودیت‌های نظارتی را - منظور کنند.

۲۵- بسیاری از دغدغه‌های نظارتی که از عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها

پدید می‌آید به ویژه اثرات مربوط به مسری بودن (مشکلات) می‌تواند با اعمال خط مشی‌های مطلوب کنترل داخلی در شرکت بزرگ کاهش یابد. ناظرین انتظار

دارند که شرکت‌های بزرگ مالی چارچوبی مناسب برای اندازه‌گیری، مراقبت و مدیریت ITES ایجاد کنند. آن‌ها باید توقع داشته باشند که موسسات تحت پوشش، این‌گونه عملیات مالی را به شیوه‌ای تحت مراقبت و کنترل قرار دهند که یکپارچگی مالی هریک از آن‌ها حفظ شود. ناظرین باید به طور مستقیم یا از طریق موسسات تحت پوشش، اقداماتی انجام دهند تا شرکت‌های بزرگ مالی خود را به کنترل‌های لازم برای اداره عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها تجهیز کنند، مثلاً زمانی که ناظر کنترل‌ها را کافی نمی‌داند، یا زمانی که شواهدی دال بر حساب‌سازی و سوءاستفاده وجود دارد، باید محدودیت‌های نظارتی یا تدابیر دیگری را اعمال کند.

۲۶- یک فرآیند صحیح مدیریت ریسک عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها با تعیین خط‌مشی‌ها و رویه‌های مصوب هیات مدیره یا اشخاص ذیربط دیگر* و نظارت فعال از سوی هیات مدیره و مدیریت ارشد هریک از موسسات تحت پوشش آغاز می‌شود. این فرآیند باید در برگیرنده یک چارچوب واحد برای ارزیابی و مراقبت عملیات مالی حایز اهمیت باشد، به نحوی که دو طرف معامله را بتوان در سطح هریک از موسسات تحت پوشش و نیز در سطح شرکت بزرگ مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. نظام‌های گزارش‌دهی و اطلاعات مدیریت برای رویکرد مدیریت ریسک مناسب بسیار ارزشمند هستند. نهایتاً، باید برای کلیه ریسک‌ها اعم از آن‌ها که قابل کمی‌سازی هستند و آن‌ها که غیر قابل کمی‌سازی می‌باشند تدابیری اندیشیده شود.

---

* - حاکمیت سهامی موسسات مالی از یک حوزه قضایی به حوزه دیگر متفاوت است در برخی کشورها، هیات مدیره وظیفه عمده (اگرچه غیر انحصاری) نظارت بر بدنه اجرایی (مدیریت ارشد، هیات عامل) را به عهده دارد تا مطمئن شود آنها وظیفه‌شان را به نحو احسن به انجام می‌رسانند. به همین دلیل، در بعضی موارد، هیات مدیره به عنوان هیات نظارتی شناخته می‌شود. بدین مفهوم که هیات مدیره هیچگونه وظیفه اجرایی به عهده ندارد. در مقایسه، در بعضی کشورها، هیات مدیره وظایف بیشتری را به عهده داشته به نحوی که تنظیم چارچوب کلی مدیریت موسسه مالی را نیز متقبل می‌گردد.

۲۷- از آنجا که موسسات مالی بخش‌های مختلف با هم ادغام می‌شوند و شرکت بزرگ مالی شکل می‌گیرد، اندازه، حجم و پیچیدگی بالقوه عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها می‌تواند افزایش یابد. ناظرین باید هنگام ارزیابی ادغام‌های پیشنهادی، برنامه‌های مدیریت را برای اداره عملیات مالی مهم و اکسپوژرها در سطح یک گروه گسترده در نظر بگیرند.

II- ناظرین باید عملیات مالی مهم و اکسپوژرهای حایز اهمیت موسسات مالی تحت نظارت را به طور منظم مورد مراقبت قرار دهند، این کار در صورت لزوم از طریق گزارش‌دهی ادواری یا ابزارهایی انجام می‌شود و کمک می‌کند درک روشنی نسبت به منابع در معرض خطر و عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه شرکت‌های بزرگ مالی بوجود آید.

۲۸- ناظرین ممکن است بتوانند بر مبنای طبیعت و حوزه سازو کارهای حاکمیت سهامی و کنترل داخلی، کنترل خود را بر عملیات مالی و اکسپوژرها طراحی کنند. ناظرین باید به اطلاعات دسترسی داشته باشند یا به طور منظم بر مبنای اطلاعات انفرادی و تلفیقی از عملیات مالی و اکسپوژرهایی که از حد استاندارد تعیین شده فراتر رفته است، آگاهی یابند.

۲۹- ممکن است شرکت‌های بزرگی هم وجود داشته باشند که به آن دلیل که تمامی موسسات مهم، تحت نظارت قرار داشته و خطوط کاری و سایر فعالیت‌های آن‌ها تابع خطوط کاری شرکت‌های سهامی است، نگرانی‌های نظارتی نسبت به آن‌ها اندک باشد. البته، در سایر موارد، به ویژه زمانی که شرکت بزرگ شامل تعداد قابل ملاحظه‌ای موسسات نظارت نشده است یا ساختار سازمانی بسیار متفاوت از ساختار شخصیت حقوقی خود داشته باشد، اداره صحیح ITES توسط موسسات تحت پوشش شرکت بزرگ مالی و احتمالاً به وسیله خود شرکت بزرگ مالی در کل، نگرانی عمده‌ای محسوب می‌شود. ناظرین باید به طور دقیق حد داد و ستدهای مالی و اکسپوژرهای حایز اهمیت و نحوه مدیریت آن‌ها را تحت مراقبت قرار دهند.

۳۰- روش‌های متفاوت مقررات سرمایه و قوانین حسابداری ممکن است فرصت‌ها را برای استفاده از اختلافات موجود بین مقررات افزایش دهد. ناظرین به ویژه باید مترصد آن باشند که عملیات مالی شرکت و اکسپوزرها را در آن گروه از شرکت‌های بزرگ مالی که چنین بهره‌برداری از تفاوت‌های مقرراتی در آن‌ها به راحتی انجام می‌شود، شناسایی نمایند.

۳۱- همان‌طور که عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها تحول می‌یابند گزارش‌دهی مربوط به این عملیات نیز باید متحول شوند و مزایا و مخاطراتی که ممکن است ناشی از این ساختار جدید باشند، باید منظور گردد.

III- ناظرین باید افشای عملیات مالی شرکت‌های گروه و منابع در معرض خطر به همگان را تشویق نمایند.

۳۲- افشای اطلاعات مربوط به عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها می‌تواند با ایجاد نگرش قوی نسبت به ارتباطات میان موسسات مختلف در داخل شرکت بزرگ، موجب ارتقای نظم بازار گردد. افشای اطلاعات به عموم، به دست‌اندرکاران بازار این امکان را می‌دهد که آن گروه از شرکت‌های بزرگ که ریسک مربوط به عملیات مالی شرکت‌های زیرمجموعه خود را به طور کارآمدی مدیریت می‌کنند، مورد توجه قرار دهند و آن گروه را که به این ترتیب عمل نمی‌کنند، منزوی نمایند و بدین ترتیب پیام‌های ناظرین را مورد تأکید قرار دهند. به منظور کارآمدی نظم بازار، افشای اطلاعات باید به موقع، قابل اتکاء مرتبط و کافی باشد. با توجه به تنوع داد و ستدهای ممکن بین شرکت‌های زیرمجموعه شرکت بزرگ افشای اطلاعات به عموم نباید صرفاً به برجسته کردن حجم عملیات مالی شرکت‌های گروه بسنده نماید، بلکه باید کمک کند که خواننده صورت‌های مالی شناخت بهتری نسبت به عملیات شرکت بزرگ پیدا کند. بدون تردید این امر به مفهوم ارتقای شفافیت از طریق گسترش اطلاعات کیفی مثل حوزه فعالیت، اهمیت و مدیریت عملیات مالی اصلی در

شرکت‌های زیرمجموعه شرکت بزرگ و همچنین اطلاعات کمی است. علاوه بر این، افشای اطلاعات می‌تواند موجب تسهیل مراقبت نظارتی و ارزیابی ریسک گردد و ناظرین را به سوی کند و کاو مسایل مهم‌تر هدایت کند.

۳۳- هدف این نیست که افشای عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها به تریبی انجام شود که اطلاعات اختصاصی افشا شود یا با افشای اطلاعات مشتریان به طور غیرمنطقی حریم خصوصی آن‌ها مورد تعرض قرار گیرد.

IV- ناظرین باید به طور تنگاتنگ با یکدیگر در ارتباط باشند تا به دغدغه‌های یکدیگر پی‌برند و در صورتی که مناسب تشخیص دهند، نسبت به هماهنگی هرگونه اقدام نظارتی در مورد عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها اقدام نمایند.

۳۴- شناخت بهتر روش‌های نظارتی مرتبط با عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها و منطق آن‌ها، ارزیابی گسترده مشکلاتی را که شرکت بزرگ ممکن است در نتیجه انجام این گونه عملیات با آن مواجه گردد، ساده‌تر می‌سازد. بنابراین بهره‌برداری مشترک از اطلاعات و برقراری ارتباط میان ناظرین از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. دغدغه‌های نظارتی ناشی از تقابل حوزه‌های قضایی یا عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوژرها می‌تواند از طریق ارتباطات بین ناظرین کاسته شود.

۳۵- به‌طور کلی راه‌های روان‌سازی تبادل اطلاعات میان بخش‌ها ایجاد شده است. بیانیه مجمع مشترک*، اصولی را برای اشتراک اطلاعات در میان بخش‌ها، در اسنادی تحت عنوان "اصول مربوط به گزارش اشتراک اطلاعات نظارتی" و گزارش هماهنگ‌کننده تعیین کرده است. این اسناد همراه با سایر اسناد در مجموعه

---

*- بیانیه مجمع مشترک کمیته نظارت بر بانکداری بال، سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار و اتحادیه بین‌المللی ناظرین بیمه در دسامبر سال ۱۹۹۹ در بال سوئیس صادر گردیده است. (مترجم)

اسناد مجمع مشترک، اصول و تکنیک‌هایی را به منظور کمک به ناظرین برای ایجاد ارتباط نزدیک‌تر و موثرتر با یکدیگر در امر نظارت شرکت‌های بزرگ مالی ارائه می‌کند.

۳۶- یکی از ملاحظات اساسی تأثیرگذار بر رویکرد نظارتی مقررات عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها ساختار قانونی شرکت بزرگ و چارچوب حقوقی هر حوزه قضایی و کشوری است که شرکت بزرگ در آن فعالیت دارد. در سناریوی‌های وخیم‌تر شدن وضعیت مالی، نظام‌های تصفیه و ورشکستگی هریک از اشخاص حقوقی تعیین خواهند کرد که در چه مقطعی موسسه تحت نظارت در معرض خطر قرار دارد و به مرحله تصفیه و ورشکستگی می‌رسد. ناظرین باید بدانند که تفاوت‌هایی در نظام‌های ورشکستگی و تصفیه وجود دارد و آن‌ها باید بتوانند تأثیر چنین نظام‌هایی را بر موسسات تحت پوشش زیر مجموعه شرکت بزرگ دچار مشکل پیش‌بینی کنند و در صورت لزوم و جایی که امکان دارد با سایر ناظرین هماهنگی نمایند.

۷- ناظرین باید به نحو موثر و مناسبی با آن بخش از عملیات مالی و اکسپوزرهای حایز اهمیت شرکت‌های گروه، که به نظر می‌رسد به طور مستقیم و یا از طریق یک اثرگذاری کلی و سرنوشت‌ساز، تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر موسسات تحت پوشش دارد، برخورد نمایند.

۳۷- بیشتر نظام‌های نظارتی برای پیشگیری از عملیات مالی و اکسپوزرهای حایز اهمیت طراحی می‌شوند. چنان‌که معاملات ممنوعه‌ای انجام شوند یا شرکت بزرگ مالی از طریق انجام عملیات مالی توسط شرکت‌های زیر مجموعه خود در معرض نوعی خطر قرار گیرد به طوری که ثبات مالی آن تحت تأثیر قرار گیرد، ناظرین باید اقدامات مناسبی را در رابطه با موسسات تحت پوشش انجام دهند. مثال‌هایی برای اقدامات نظارتی، الزام به بی‌اعتبار اعلام کردن معاملات ممنوعه یا متوقف کردن انجام آن - که افزایش عملیات مالی شرکت‌های گروه و اکسپوزرها را تعدیل نموده و یا تابع اقدامات احتیاطی دیگر می‌نماید. - می‌باشد. ناظرین در مواردی که فاقد اقتدار لازم برای مقابله با عملیات مالی

شرکت‌های گروه و اکسپوژرها هستند، ممکن است مجبور به استفاده از محرک‌های اخلاقی گردند. زمانی که عملیات مالی و اکسپوژرها در تمامی موسسات تحت پوشش شرکت انجام می‌شود همکاری میان ناظرین مربوطه و همچنین ناظر اصلی^۱ بسیار مهم است.

۱- در این سند، عبارت "ناظر اصلی" عموماً به ناظر موسسه تحت نظارت مادر که نقش عمده‌ای مثلاً، برحسب دارایی‌های ترازنامه، درآمدها یا الزامات توانایی پرداخت بدهی، را در شرکت بزرگ بر عهده دارد اطلاق می‌شود، "گزارش نظارت بر شرکت‌های بزرگ"، توسط مجمع مشترک (کمیته نظارت بر بانکداری بال، سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار و اتحادیه بین‌المللی ناظرین بیمه) در مورد شرکت‌های بزرگ مالی تهیه گردید. فوریه ۱۹۹۹، صفحه ۱۰۱.

ماخذ:

**Intra-Group Transactions and Exposures Principles, The Joint Forum,
Basel Committee on Banking Supervision, International Organization of
Securities Commissions, International Association of Insurance
Supervisors, Basel, December 1999.**

استفاده از مطالب این نوشتار با ذکر ماخذ بلامانع است.